

АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК МЕТОДОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Кислий В.М., Доценко Т.В.

Актуальною на сьогоднішній день є задача формування фахівців, що відповідають вимозі часу, і особливо керівників нової генерації, здатних вирішувати задачі в обстановці змін. У цих умовах великого значення набуває наука, що досліджує закономірності організаційно-управлінської діяльності, підвищення ефективності соціальних і психологічних технологій, що досліджує гальмуючі фактори і сприяє розвитку суспільства, людини. Отже, виділення акмеології в особливу галузь знань обумовлено потребою суспільства у підвищенні професіоналізму діяльності різних спеціалістів і, перш за все, у сфері управління.

Поява акмеології обумовлена історичним розвитком людства. Поняття "акмеологія" вперше було введено Н.А.Рибниковим у 1928р.

На нашу думку, акмеологія - нова інтеграційно-комплексна наука, що виникла на стику природних, суспільних, технічних і гуманітарних дисциплін, яка вивчає людину, дозволяючи їй досягати вищого ступеня особово-професійного розвитку, а також чинники, що впливають на розвиток людини, суспільства, цивілізації. "Акме" є вершиною розвитку людини як індивіда, особи і суб'єкта діяльності.

Предметом своїх досліджень акмеологія робить людину в період самореалізації у формі самовиховання, самоосвіти, самовдосконалення, пов'язаних з реалізацією творчого задуму й отриманням очікуваного результату.

Акмеологія - інтеграційна дисципліна, дослідження якої здійснюється за певними напрямками підготовки кадрів і специфічними законами. Існують три основні методологічні орієнтації в акмеології: природничонаукова, гуманітарна, технологічна. Основоположними методологічними принципами в акмеології виділяють: принцип системності; необхідності вивчення людини, його розвитку в русі; одночасного вивчення людини і діяльності; вивчення загального в окремому і через окреме; детермінізму і розвитку; активності; інваріантності. Основні акмеологічні чинники: об'єктивні, виявляються в реальній діяльності, направленій на досягнення результату; суб'єктивні, пов'язані з суб'єктивними передумовами заходи успішності професійної діяльності (мотиви, спрямованість, здібності, компетентність, умілість, задоволеність, творчість).

Якісно новим підходом до практичного впровадження акмеології як методології управління персоналом виступає акмеологічний тренінг, що виступає як дискусійні й ігрові методи (дидактичні та творчі ігрові ситуації, ролеві, зокрема психотерапевтичні, ігри, конгрра), а також тренінги (сенситивний, саморозуміння, відеотренінг) з елементами індивідуальної психотерапії та психокорекції, тим-білдингові технології.

У програму тренінгу входять: ролеві тренінги; ролеві ситуації та завдання до них; самостійна робота над роллю та консультації; сумісне обговорення ролей і групове консультування; інструктаж кожного учасника та групи; комунікативні та творчі завдання кожному і всій групі; власне гра; звіт про участь у грі, підсумкове обговорення й аналіз ходу та результатів гри, її корекція.

Доцільність створення акмеологічної служби визначається: необхідністю особливої професійної підготовки фахівців для роботи у сфері бізнесу, органах представницької, виконавчої влади на регіональному, муніципальному, первинному рівнях; вимогами підвищення ефективності та культури управління, вдосконалення професіоналізму керівних кадрів, перш за все, за рахунок їх особового потенціалу; настійною актуальністю впровадження в управлінську діяльність різних владних структур новітніх акмеологічних і психологічних технологій.

Впровадження до практики управління персоналом в умовах України передбачає:

- акмеологічне забезпечення ухвалення і реалізації рішень;
- надання акмеологічної підтримки політичним лідерам у вирішенні особистих проблем;
- акмеологічне забезпечення професійної діяльності та підготовки кадрів;
- прогнозування розвитку соціальних і політичних процесів;
- зняття конфліктних ситуацій;
- перехід від традиційного варіанту вирішення проблем до більш досконалого та розвинутого.

Отже, використання акмеологічного підходу як методології управління персоналом є необхідним для досягнення вершин професіоналізму особистості. Застосування наведених положень сприятиме підвищенню конкурентоспроможності як самих робітників, так і підприємства в цілому.